

ผลของการเตรียมความพร้อมให้ผู้ป่วยสูงอายุที่มีความพร่องในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โรงพยาบาลอุดรดิตถ์

The result of preparing for self-care deficit elderly patients of daily living Uttaradit Hospital.

นางสาวยุพา บุญจันทร์

หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย2 โรงพยาบาลอุดรดิตถ์

ความเป็นมา: วัยสูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม ในทางที่เสื่อมลงส่งผลให้ผู้สูงอายุมีอุบัติการณ์การเกิดโรคมามากกว่าวัยอื่นถึง 4 เท่า บางรายต้องเผชิญกับภาวะสุขภาพที่เกี่ยวกับโรคเรื้อรัง และมักมีภาวะทุพพลภาพ ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และจำเป็นต้องมีผู้ดูแลในการช่วยเหลือกิจวัตรประจำวัน ในการพยาบาลผู้สูงอายุที่มีความพร่องในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาผลของการเตรียมความพร้อมให้ผู้ป่วยสูงอายุที่มีความพร่องในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โรงพยาบาลอุดรดิตถ์

รูปแบบการศึกษา: การศึกษาแบบ Non Randomized Controlled Trial

สถานที่ศึกษา : หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย2 โรงพยาบาลอุดรดิตถ์

วิธีการศึกษา : ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะบกพร่องการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ที่เข้ารับการรักษาด่วนใน หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย 2 โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ จำนวน 60 รายโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ในช่วงเดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2556 กลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 30 ราย ที่เข้ารับการรักษารักษาพื้นที่โซน A และกลุ่มศึกษาจำนวน 30 ราย เข้ารับการรักษารักษาพื้นที่โซน B โดยในกลุ่มศึกษาให้การดูแลตามการเตรียมความพร้อม ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมผู้ดูแลหลักสำหรับผู้สูงอายุที่พร่องการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยการสอนและให้คำแนะนำ เกี่ยวกับ การดูแลในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน กิจกรรมพื้นฐานและกิจกรรมซับซ้อน เก็บรวบรวมข้อมูล การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกิจกรรมพื้นฐานและกิจกรรมซับซ้อน และภาวะแทรกซ้อน 2 สัปดาห์ และ 1 เดือน หลังจำหน่าย วิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยสถิติ exact probability test

ผลการศึกษา: ผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะบกพร่องการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน จำนวน 60 ราย กลุ่มศึกษา 30 ราย กลุ่มเปรียบเทียบ 30 ราย ทั้ง 2 กลุ่ม มีอายุ สถานะทางครอบครัว อาชีพ ผู้ดูแลหลัก และมีประวัติการสูบบุหรี่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งความสามารถในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะบกพร่องการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานของกลุ่มศึกษาและกลุ่มเปรียบเทียบ เกี่ยวกับความสามารถในการหยิบตักอาหาร($P=0.002$) ล้างหน้า แปรงฟัน หวีผม($P=0.001$) การสวมใส่เสื้อผ้า($P=0.011$) อาบน้ำ($P=0.002$) การใช้ห้องน้ำและล้างทำความสะอาด($P<0.001$) ลูกจากที่นอนหรือเตียง($P=0.003$) และการเดินหรือเคลื่อนที่ภายในบ้าน($P<0.001$) แตกต่างกัน ส่วนความสามารถในการเดินขึ้นลงบันได 1 ชั้น($P=0.103$) ความสามารถกลืนปัสสาวะ($P=0.903$)และการกลืนอุจจาระ($P=0.422$)ไม่แตกต่างกัน และการปฏิบัติกิจกรรมซับซ้อนเกี่ยวกับความสามารถในการเดินขึ้นหรือเคลื่อนที่ภายนอกบ้าน($P=0.009$) การกวาดถูบ้านหรือซักผ้า($P=0.002$) การซื้อของจากรายตลาด ($P=0.017$) ของกลุ่มศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการทำอาหารหรือเตรียมอาหาร($P=0.080$) การใช้ระบบขนส่งเช่นรถโดยสาร รถไฟ รถเมล์($P=0.064$)และความสามารถในการรับประทานยาตามแพทย์สั่ง($P=0.315$)สามารถปฏิบัติได้ใกล้เคียงกันและภาวะแทรกซ้อนภายหลังจำหน่าย 2 สัปดาห์ มีภาวะข้อเข่าอักเสบ($P=0.119$) การติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ($P=0.694$)และระบบทางเดินปัสสาวะ($P=0.500$) ไม่แตกต่างกัน แต่มีการเกิดแผลกดทับแตกต่างกัน($P=0.013$) นอกจากนี้ 1 เดือนหลังจำหน่ายมีภาวะแทรกซ้อนจากการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะไม่แตกต่างกัน($P=0.119$)

ข้อเสนอแนะ: การเตรียมความพร้อมให้ผู้สูงอายุที่มีความพร่องในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน กิจกรรมพื้นฐานและกิจกรรมซับซ้อนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ, ความพร่องในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน, กิจกรรมพื้นฐาน, กิจกรรมซับซ้อน, ภาวะแทรกซ้อน